

Wild zwijn speelt belangrijke rol als tuinman van de natuur

Bericht uitgegeven door ARK op vrijdag 27 december 2013

In de laatste halve eeuw is de zwijnenstand in Nederland spectaculair gestegen, van een geschatte honderd dieren halverwege de vorige eeuw tot mogelijk enkele duizenden nu. Dit heeft zijn effect op de natuur in ons land. De natuur vaart wel bij de aanwezigheid van wilde zwijnen. Met hun gewroet hebben ze een belangrijke functie voor planten. Een gesloten grasmat of een bosbodem bedekt met een dikke strooisellaag is geen goede kiemplek. Wanneer een zwijn met zijn snuit kale bodem blootlegt, kunnen zaden hier tot kieming komen. Daarnaast zorgt het gewroet er ook voor dat strooisel beter verteert.

Wilde zwijnen leggen met hun snuiten kale bodem bloot, hier kunnen zaden ontkiemen (foto: Karsten Reiniers)

De plekken waar zwijnen zich in de modder rollen, de zogenaamde zoelen of zoelplekken, bieden leefgebied voor allerlei aan water gebonden dieren. Zoelen in natte graslanden kunnen bijvoorbeeld voortplantingswateren vormen voor de geelbuikvuurpad, een soort die gevoelig is voor concurrentie en het daardoor moeilijk heeft in wateren die ook door rovers als libellenlarven en salamanders bewoond worden.

Van oorsprong komen wilde zwijnen in heel Nederland voor. Op de meeste plekken is

het wild zwijn al lang uitgestorven. Op de Veluwe leven zwijnen achter hoge hekken. ARK Natuurontwikkeling pleit voor wilde zwijnen die niet geremd worden door hekken, maar vrij door het land kunnen zwerven. In de Meijweg bij Roermond en in het Rijk van Nijmegen leven nu al zwijnen buiten hekken, maar op veel meer plaatsen is ruimte voor dit intelligente en voorzichtige dier. Zo weten de dieren ook al regelmatig het Drielandenpark bij Vaals en het Kempen~Broek bij Weert te vinden.

Zwijnen zijn alleseters en daarmee belangrijke opruimers in onze natuur. Een kadaver van een groot dier als een ree of edelhert verdwijnt binnen enkele uren als sneeuw voor de zon. En een dood zwijn levert op zijn beurt weer voedsel voor allerlei andere aaseters. Door de grotere massa van een wild zwijn blijft het langer liggen dan een kadaver van een kleiner dier. Ook soorten die meer tijd nodig hebben om de cyclus van ei tot volwassen insect door te maken vinden hun plek op een zwijnenkadaver.

Voor de landbouw betekent de toename van zwijnen een toename van schade aan landbouwgewassen en ook voor de verkeersveiligheid levert de toenemende zwijnenstand problemen op. Des te meer reden om grote predatoren zoals de wolf in de Nederlandse natuur te verwelkomen. Het wild zwijn kan daarbij namelijk een belangrijke functie als voedsel vervullen. In grote aaneengesloten natuurgebieden, maar ook in kleinere gebieden die met elkaar in verbinding staan, speelt het wild zwijn dan ook een belangrijke rol in het natuurlijke systeem.

Tekst: Anke Brouns, [ARK Natuurontwikkeling](#) Foto: Karsten Reiniers, ARK Natuurontwikkeling